

**SOCIOLOŠKO ISTRAŽIVANJE LJUBAVNIH ODNOSA MLADIH NA
DRUŠTVENIM MREŽAMA**

*Izv. prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica*¹⁹⁶
Sveučilište u Splitu
Filozofski fakultet
Odsjek za sociologiju

*Izv. prof. dr. sc. Gorana Bandalović*¹⁹⁷
Sveučilište u Splitu
Filozofski fakultet
Odsjek za sociologiju

*Nina Knez, univ. bacc. soc.*¹⁹⁸

Sažetak: Posljednjih godina društvene mreže postale su izuzetno popularne među mladima. Pritom su u značajnoj mjeri utjecale na obrasce i intenzitet komunikacije i interakcije. Njihovo korištenje istodobno je omogućilo mnogobrojne prednosti, ali je pokazalo i razne nedostatke i negativne posljedice. Dosadašnji podaci pokazuju da mladi sve češće koriste ove medije za održavanje postojećih ljubavnih veza ali i za upoznavanje novih partnera. Upravo zbog toga cilj ovoga rada bio je ispitati stavove mladih o utjecaju društvenih mreža na njihove ljubavne/intimne odnose. U radu se prezentiraju rezultati istraživanja provedenog tijekom rujna 2021. godine metodom online ankete na prigodnom uzorku od 110 studenata i studentica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Istraživanjem se nastojalo ispitati koliko vremena mladi provode na društvenim mrežama, koje društvene mreže najčešće koriste i u koju svrhu, te istražiti načine na koji društvene mreže utječu na pronalazak partnera i održavanje postojećih ljubavnih veza/odnosa. Dobiveni rezultati pokazuju da većina ispitanika najčešće koristi Facebook i Instagram i to tri do pet sati dnevno, a u svrhu upoznavanja potencijalnih partnera ispitanici najčešće koriste Instagram. Iako je otprilike polovica ispitanika imala iskustvo upoznavanja partnera preko društvenih mreža, većina ih to u suštini ne preferira. Više od trećine ispitanika smatra kako im društvene mreže nisu pomogle u održavanju dobrog odnosa s partnerom, te većinu objavljivanje zajedničkih slika na društvenim mrežama nije činilo sigurnijima da je njihov odnos s partnerom dobar. Ispitanici također drže da društvene mreže nisu jako bitne u održavanju intimnih odnosa s partnerom, ali ih koriste za održavanje veza na daljinu, te otprilike polovica ispitanika ima iskustvo slanja eksplicitnog sadržaja partneru. Ispitanici također smatraju da društvene mreže povećavaju nepovjerenje u partnerskim odnosima te smanjuju njihove „licem u lice“ interakcije.

Ključne riječi: društvene mreže, ljubavni odnosi, partneri, studenti, sociološko istraživanje

---

¹⁹⁶ zorana@ffst.hr

¹⁹⁷ gbandalo@ffst.hr

¹⁹⁸ nknez@ffst.hr

UVOD

U samim početcima svoga nastanka, društvene mreže nisu bile zamišljene kao alat za održavanje i produbljanje postojećih društvenih veza nego kao alat za upoznavanje i stvaranje novih poznanstava. No, s vremenom su poprimile i ovu funkciju. Danas su pak društvene mreže postale svakodnevnica mladih diljem svijeta (Grbavac i Grbavac, 2014: 209). Prije tehnološke revolucije i stvaranja osobnih računala, odnosi su se obično razvijali i održavali licem u lice. Razvojem informacijske tehnologije, ljudi slobodnije i jednostavnije pristupaju i razmjenjuju informacije, a način na koji društvo međusobno komunicira doživjelo je, a i dalje nastavlja, svoju preobrazbu. Medijska tehnologija u suvremenom društvu neizostavan je čimbenik koji oblikuje kako se pojedinci u društvu osjećaju, kako razmišljaju, na koji način djeluju te kako utječu na samo funkcioniranje društva u određenim trenucima.

Posljednjih godina društvene mreže postale su izuzetno popularne i privukle su značajnu pozornost istraživača. One su sve više mijenjale način na koji ljudi komuniciraju i grade odnose. Internetske društvene mreže, poput *Facebook-a*, *Instagram-a*, *Twitter-a*, dodatno su razvijale (a i još uvijek razvijaju) mogućnosti izgradnje komunikacije posredovane računalom usredotočujući se na interakcije s raznim ljudima u organiziranom formatu. S povećanjem vremena provedenog na njima, postavljaju se pitanja kako takve aktivnosti utječu na međuljudske odnose. Iako su studije započele istraživati načine na koje su ove mreže povezane s psihološkim i socijalnim čimbenicima kao što su zadovoljstvo životom, razina sramežljivosti i samopoštovanje, u prošlosti je ipak bilo malo istraživanja koja su se usmjerila na proučavanje utjecaja društvenih mreža na ljubavne veze i odnose (Hand, Thomas, Buboltz, Deemer i Buyanjargal 2013: 8).

Unatoč tome što su *teenager-i* pronašli *online* prostore u kojima mogu upoznavati ljude, flertovati, uspostavljati i prekidati veze daleko od roditeljskog nadzora, i sami smatraju da se nalaze izloženi ispitivanju vlastitih prijatelja i vršnjaka. Iskustva adolescenata potvrđuju "borbu" koja ima za cilj uspostaviti skup normi za oblikovanje korištenja društvenih medija s obzirom na pitanje intimnih odnosa. Započinjanje veze, ističe Chambers, manje je zastrašujuće nego prije budući da niz društvenih medija omogućuje mladima da upravljaju svojom "ranjivošću". Kontrolirana ležernost posredovanih komunikacija koju omogućavaju društveni mediji su oblik upravljanja emocijama i način kontrole "ranjivosti". Drugim riječima, očigledna fleksibilnost i izbor koji su uključeni u *online* spojeve i odnose odgovaraju novoj vrsti ležerne intimnosti koja se stvara. Međutim, s druge strane, *online* romantika je sve manje spontani, autentični i strastveni proces, a sve više nešto nužno proračunato, režirano i unaprijed smišljeno. Prakse i značenja susreta i upoznavanja partnera kao i održavanja intimnih odnosa, mišljenja je Chambers, moraju se ponovo promišljati (Chambers, 2013: 140-141). Korištenje Interneta, ističu Cheng i suradnici (2014), važno je za ponašanje adolescenata u uspostavljanju intimnih odnosa i veza iz nekoliko razloga. Naime, široko rasprostranjen pristup Internetu omogućuje im interakciju s potencijalnim intimnim partnerima i traženje prilika za seksualne susrete tijekom cijelog dana, daleko izvan društvenih ograničenja koja su nametnuta fizičkim interakcijama licem u lice. Nadalje, Internet pruža 'privatni prostor' u kojem se upravlja samoprezentacijom i održava društvene mreže što posebno postaje značajno za adolescente u fazi promjena na njihovim tijelima i stvaranja društvenih identiteta što često rezultira njihovom nesigurnošću i nespretnošću. Konačno, Internet omogućuje tinejdžerima da zaobiđu roditeljsku kontrolu nad svojim izlascima i seksualnim odnosima (Cheng, Ma i Missari, 2014: 327).

Drugim riječima, društvene mreže imaju značajan utjecaj na ljubavni život pojedinca. One igraju važnu ulogu u oblikovanju i razvijanju odnosa, a pored pozitivnih utjecaja u partnerskoj vezi, one imaju i negativne utjecaje i posljedice. Naime, nema sumnje, ističe Galasso Bonanno, da je Internet izuzetno popularan, prikladan i lako zadovoljavajući način povezivanja s drugima. Svakako to mladima nudi trenutnu publiku i pažnju, omogućuje im da lako održavaju kontakte s drugima. Društvene mreže mogu pomoći i u suzbijanju osjećaja usamljenosti. One omogućuju zadržavanje opipljivih oznaka vremena i mjesta, arhiviranje podataka samo za pojedince ili na način da su dostupni svima. Iako nam prijateljstva s društvenih mreža nude mnogo, to nije prava zamjena za stvarne interakcije s drugima. Socijalna podrška tu može biti snažni prediktor pozitivnog mentalnog zdravlja, a pokazalo se da ljude emocionalna podrška štiti od širokog spektra psihičkih i fizičkih bolesti. No, za razliku od internetskih prijateljstava i ljubavnih odnosa, veze u stvarnom životu trebaju puno više

vremena i truda. Internetska prijateljstva, iako su s mnogih aspekata iznmno vrijedna, nemaju mogućnost pružanja prilika za duboku i trajnu emocionalnu bliskost (Galasso Bonanno, 2018).

Sukladno tome, veze i odnose na društvenim mrežama potrebno je konceptualizirati i istraživati u dva smjera. Prvi uključuje one intimne odnose koje su mladi uspostavili u stvarnim interakcijama „licem u lice“ pri čemu društvene mreže služe za održavanje i nastavak odnosa. Drugi uključuje one koji su nastali u *online* okružju na društvenim mrežama ili *dating web* stranicama, pri čemu su društvene mreže poslužile kao mjesto upoznavanja, a kasnije i stvaranja dubljih intimnijih odnosa koji se često nastavljaju u interakcijama „licem u lice“. Drugim riječima, razvoj romantičnih veza u *online* okružju, ističe Wysocki, suprotan je proces *offline* uspostavljanju romantičnih odnosa i veza. Naime, dok su bliski odnosi koji se stvaraju u početnim razgovorima na *chat*-ovima i/ili na internetskim stranicama često duboki, osobni i intimni, fizičke interakcije u značajnoj mjeri određuju odnos u interakcijama „licem u lice“ (Wysocki prema Seifert i Miara, 2019).

Pozitivni i negativni utjecaji društvenih mreža na ljubavne odnose

Kada su u pitanju ljubavni odnosi, posebice partnera koji su se upoznali i započeli vezu u stvarnom svijetu, društvene mreže se može koristiti na nekoliko načina. Korisnici mogu prikazati svoj status veze na mreži, mogu koristiti profilnu sliku koja ih prikazuje zajedno s partnerom ili mogu objavljivati slike zajedničkih putovanja, proslava i sl. Također, korisnici mogu komunicirati s partnerom i o partneru putem društvenih mreža. S tim u vezi, moguće je razlikovati tri karakteristike društvenih mreža koje, ističu Utz i Beukeboom (2011), značajno utječu na ljubavne veze korisnika. Prva se odnosi na količinu informacija koje osoba prima o svom partneru. Drugim riječima, ako je osoba aktivni korisnik društvene mreže, vidjeti će informacije koje je na profilu objavio njezin/njegova partner/-ica ili partnerovi prijatelji i ti podaci će utjecati na emocije partnera, a posebno na stvaranje ljubomore. Društvene mreže su promijenile količinu podataka koje ljudi dobivaju o svom partneru, pogotovo u vezama na daljinu. Druga je funkcija povezana sa sposobnošću kontrole partnera, posebno nakon izljeva ljubomore, iako ljudi često znaju da je to neprihvatljivo ponašanje u društvu. Treća karakteristika je javno izražavanje emocija na društvenim mrežama, bilo pozitivnih ili negativnih, a posebno se ističe količina informacija o vlastitoj vezi i osjećajima koju su partneri spremni podijeliti s drugima (Utz i Beukeboom, 2011: 512-513).

Načini prikupljanja informacija o partneru putem društvenih mreža su kod mladih, ističe Wilkerson, jako popularani iz nekoliko razloga. Prvo, informacije su lakodostupne i raznolike su. Drugo, korisnici mogu objavljivati tekstualne poruke, fotografije, poveznice i audio ili video isječke. S obzirom na to da se slike smatraju vjerodostojnijima od riječi, ova mogućnost može biti osobito relevantna za mlade po pitanjima povjerenja ili ljubomore (Fox, Osborn i Warber prema Wilkerson, 2017). Treće, društvene mreže omogućuju arhiviranje podataka o profilu. Četvrto, s obzirom na to da za dobivanje podataka o partneru nisu potrebne ni zemljopisna blizina ni socijalna interakcija, podaci se mogu prikupljati u većoj tajnosti (Tokunaga prema Wilkerson, 2017). Istraživanje vlastitog partnera je češće prisutno kod osoba kod kojih se pojavljuje visoka razina tjeskobe i nesigurnosti u odnosima (Wilkerson, 2017), što je posebno slučaj kod mladih.

S obzirom na dodatne dostupne informacije o nečijem partneru i njihovim društvenim interakcijama, društvene mreže mogu pogoršati intimnost između mladih. Mladi postaju zabrinutiji pitanjima odnosa te lako dolazi do njegovog narušavanja. Primjerice, vjerojatnije je da će se dvosmislen sadržaj na nekoj društvenoj mreži tumačiti na negativan način, što može stvoriti sukob ili zategnuti ljubavni odnos. Uzimajući u obzir potencijalni učinak na međuljudske odnose, važno je pomno ispitati učinak društvenih mreža na ljubavne veze, a tu važnu ulogu ima intimnost mladih. Intimnost i zadovoljstvo vezom dobri su pokazatelji snage odnosa. Intimnost karakterizira osjećaj bliskosti s drugom osobom kao i tendenciju samootkrivanja drugoj osobi. Partneri koji pokazuju visoku razinu intimnosti međusobno se poštuju. Intimnost može poslužiti kao zaštita od negativnosti koja može biti destruktivna u vezi, a uz to pojedini istraživači su, ističu Hand i suradnici, pronašli dokaze o pozitivnoj vezi između intimnosti i zadovoljstva vezom (Hand i dr., 2013: 8-9).

Lee navodi da je jedan od važnih čimbenika kojeg je potrebno razmotriti u istraživanju odnosa društvenih mreža i ljubavnih odnosa, upravo osobnost pojedinca. Tako primjerice, partneri mogu objaviti zajedničku fotografiju na svom mrežnom profilu kako bi svoje prijatelje upoznali s vlastitim ljubavnim statusom i partnerom. Međutim, istraživanja često pokazuju kako su osobnosti koje

objavljaju sadržaje na društvenim mrežama pune narcizma i samopoštovanja. Ove dvije karakteristike su važne u kontekstu romantičnih veza jer mogu imati različite učinke na ishode u vezi. Na primjer, ljudi koji su najčešće narcisoidni, kao i ljudi koji vole da ih netko primjećuje, rjeđe se obvezuju na ljubavne romantične veze i zainteresirani su za alternativne partnere (Lee, Choi, Lee i Sung, 2019: 4).

Čini se da su negativni učinci koje društveni mediji mogu imati na ljubavne veze izraženiji ukoliko u vezi postoji nesigurnost i neizvjesnost. Partneri koji se osjećaju nesigurno u svojim vezama često koriste Facebook i druge društvene mreže za nadzor svog partnera (Wilkerson, 2017). Stoga je jedan od glavnih uzroka kontrole putem društvenih mreža upravo nesigurnost u vezi. To proizlazi iz uočene dvosmislenosti u vezi, na primjer, ako osoba nije sigurna shvaća li njezin partner vezu ozbiljno i postoji li za tu vezu budućnost. Ako je partner nesiguran u osjećaje i namjere svog ljubavnika, vjerojatnije je da će pretraživati informacije o njemu/njoj na društvenim mrežama kako bi utvrdio/-la što ona/on radi i s kime komunicira, a sve s ciljem ublažavanja vlastite nesigurnosti. Drugim riječima, ljubomora je izuzetno čest uzrok kontrole društvenih mreža (Fox i Warber, 2013: 3-4). Stoga, autori Utz i Beukeboom (2011) tvrde da je ova metoda kontrole aspekt posesivne ljubomore, a najčešće uključuje provjeru profila partnera, pa čak i dodavanje korisnika koji su partneru na popisu prijatelja.

Ljubomora se može definirati kao negativne emocije uzrokovane gubitkom nečije ljubavi zbog treće strane ili moguće prijetnje da će se to dogoditi (Mathes i Severa prema Orosz, Szekeres, Kiss, Farkas i Roland- Lévy, 2015: 2). Prethodna istraživanja, posebno *Facebook*-a, ističu Orosz i sur., prikazala su da postoji korelacija između vremena provedenog na *Facebook*-u i ljubomore u vezi uzrokovane njihovim korištenjem (Orosz i dr., 2015: 2). Također, anksioznost u vezi je često povezana s ljubomorom izazvanom aktivnostima na *Facebook*-u, te partneri koji pokazuju slabo povjerenje trpe istu ljubomoru izazvanu korištenjem *Facebook*-a (Muisse i dr. prema Orosz i dr., 2015: 3).

U potrazi za prediktorima ljubomore na *Facebook*-u, Muise i suradnici su testirali nekoliko karakteristika ličnosti (kao što su samopoštovanje i osobine ljubomore, te opća sklonost doživljavanju ljubomore) i varijabli odnosa (kao što su povjerenje, predanost i nesigurnost u vezi). Rezultati su pokazali da žene i ljubomorne osobe pokazuju višu razinu *Facebook* ljubomore. U ovom slučaju, povjerenje se utvrdilo kao jedini čimbenik odnosa koji je imao učinka. Naime, što je veće povjerenje u vezi, manja je *Facebook* ljubomora. Nesigurnost u vezi, predanost i samopoštovanje nisu imali nikakvog učinka na varijablu ljubomore povezanu s aktivnostima na *Facebook*-u (Muisse i dr. prema Utz i Beukeboom, 2011: 514).

Prema tome, uočava se da društveni mediji mogu dovesti do ljubomore, i pretjerane kontrole partnera. No, postavlja se pitanje da li to doista dovodi do prekida veze i braka? Clayton, Nagurney i Smith (2013) su pokušali utvrditi što utječe na konflikt među partnerima koji koriste Facebook. Naime, sukob može nastati ako korisnik pretjerano gleda slike bivšeg partnera ili počne komunicirati putem *Facebook*-a s bivšim ili potencijalnim ljubavnim partnerom. Kao rezultat toga, *Facebook* može dovesti do svađa između partnera od kojih su jedan ili oba često na *Facebook*-u, što u konačnici može dovesti do prevare ili prekida. Istraživanje je provedeno na uzorku od 205 ispitanika u dobi od 18 do 82 godine. Rezultati istraživanja su pokazali da konflikt koji može proizaći među partnerima, a koji je povezan s korištenjem *Facebook*-a, uvelike ovisi o dužini veze u kojoj se nalazi par. Preciznije, učestalije korištenje *Facebook*-a povezano je s negativnim ishodima u vezi tj. češće dolazi do prekida, razvoda ili varanja. Međutim, autori ističu da ova korelacija vrijedi samo uz uvjet da se radi o osobama koje su u vezi manje od tri godine (Clayton, Nagurney i Smith, 2013: 719).

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Ciljevi i hipoteze

Predmet istraživanja su ljubavni odnosi mladih na društvenim mrežama, a temeljni cilj je bio ispitati njihove stavove i mišljenja o utjecaju društvenih mreža na njihove ljubavne/intimne odnose. Sukladno tome, definirani su posebni ciljevi istraživanja:

1. utvrditi koliko vremena mladi provode na društvenim mrežama,
2. ispitati koje društvene mreže najčešće koriste i u koju svrhu,
3. istražiti kako društvene mreže utječu na pronalazak partnera i održavanje postojećih ljubavnih veza/odnosa.

U skladu s ciljevima istraživanja, postavljene su sljedeće hipoteze:
H1: Količina vremena provedenog na društvenim mrežama razlikuje se s obzirom na spol.
H2: Preferiranje upoznavanja potencijalnih partnera preko društvenih mreža razlikuje se s obzirom na spol.
H3: Iskustvo slanja eksplicitnih slika/ videa partnerima razlikuje se s obzirom na spol.

Metoda i uzorak

Istraživanje je provedeno metodom ankete na prigodnom uzorku od 110 studenata/ica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu tijekom rujna 2021. godine. S obzirom na epidemiološku situaciju uslijed COVID-19 pandemije, istraživanje je provedeno online stoga je anketni upitnik izrađen u *Google Forms*-u i kao takav je postavljen na društvenu mrežu *Facebook*. S obzirom na spol, u istraživanju je sudjelovalo 71,8% studentica i 28,2% studenata. Nastojalo se ispitati studente/ice svih studijskih godina pa je istraživanjem obuhvaćeno 36,4% studenata/ica pete godine studija, 28,2% s treće godine studija, 18,2% onih s četvrte godine, 13,6% s druge godine te 3,6% studenata/ica prve godine studija.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prema dobivenim rezultatima, ispitani studenti i studentice najčešće koriste društvenu mrežu *Facebook* (90,0%), *Instagram* (89,1%), *Tik Tok* (30,9%), *Snapchat* (20,9%), *Tinder* (12,7%), *Twitter* (8,2%), ostale društvene mreže (5,5%) te na društvenim mrežama najčešće dnevno provode tri do pet sati (44,5%) te jedan do dva sata (41,8%).

Tablica 1. Dnevno provođenje vremena na društvenim mrežama

	f	%
manje od 1 sat	7	6,4
1-2 sata	46	41,8
3-5 sati	49	44,5
6 i više sati	8	7,3
Ukupno	110	100,0

Hipotezom H1 se pretpostavilo da se količina vremena provedenog na društvenim mrežama razlikuje s obzirom na spol. Hi-kvadrat testom je utvrđeno da nema statistički značajne razlike između ispitanih studenata i studentica ($\chi^2=1,786$; $df=3$; $p=0,618$) pa se ova hipoteza odbacuje.

S obzirom na predmet istraživanja, zanimalo nas je preferiraju li studenti i studentice upoznavanje partnera preko društvenih mreža. Podaci pokazuju da čak 77,3% ispitanih nije tome sklono, no ipak 44,5% ih je poznalo svog partnera putem društvenih mreža, a kao najčešće korištenu mrežu za upoznavanje potencijalnih partnera navode *Instagram* (37,3%).

Tablica 2. Najčešće korištene društvene mreže za upoznavanje potencijalnih partnera

	f	%
<i>Facebook</i>	10	9,1
<i>Instagram</i>	41	37,3
<i>Tinder</i>	12	10,9
ostalo (<i>Badoo, Discord, Snapchat, Tik Tok</i>)	6	5,5
nijedna	10	9,1
bez odgovora	31	28,2
Ukupno	110	100,0

Hipotezom H2 se pretpostavilo da se preferiranje upoznavanja potencijalnih partnera preko društvenih mreža razlikuje s obzirom na spol. I ovdje je proveden Hi-kvadrat test kojim nije pronađena

statistički značajna razlika između ispitanih studenata i studentica ($\chi^2=2,233$; $df=1$; $p=0,135$) pa je i ova hipoteza odbačena.

Nadalje, zanimljivo je bilo ispitati razvoj takvih odnosa. Prema rezultatima, nešto manje od trećine (29,1%) ispitanika je tijekom vremena razvilo ljubavni (intimni) odnos, dok ih je 15,5% ostalo s osobom koju su upoznali kao potencijalnog partnera putem društvenih mreža u statusu poznanika. Ujedno, manji postotak ispitanih (5,5%) na taj je način ostvario pravo prijateljstvo s osobom za koju su prvotno mislili da može biti njihov potencijalni partner. Ovdje je zanimljivo napomenuti kako odgovor na ovo pitanje nije dala polovica ispitanika uključenih u istraživanje što svakako nije zanemariv broj.

Prema podacima iz Tablice 3. vidljivo je kako većina studenata/ica ne smatra da su društvene mreže jako bitne u održavanju intimnih odnosa s partnerom (80,9%) te ih ne drže „nužnim zlom“ kako bi ostali u dobrim odnosima s partnerom (69,1%). Više od polovice ispitanih također ne misli da društvene mreže imaju više prednosti nego nedostataka u održavanju intimnih odnosa (60%) te naglašavaju kako ih objavljivanje zajedničkih slika/statusa/videa na društvenim mrežama ipak nije činilo sigurnijima da je njihov odnos s partnerom dobar (64,5%). Također, ispitanici smatraju da ih odnos s partnerom preko društvenih mreža nije učinio anksioznima (54,5%). Iako 41,8% ispitanih izjavljuje da su im društvene mreže djelomično pomogle u održavanju dobrog odnosa s partnerom i nisu im stvarale probleme u međusobnim odnosima, ipak je četvrtina (24,5%) ispitanika imala određene probleme u odnosu s partnerom. Stoga je važno naglasiti kako 75,4% ispitanih studenata i studentica ipak smatra kako društvene mreže, djelomično i/ili u potpunosti, mogu izazvati neka negativna emocionalna iskustva.

Tablica 3. Stavovi o društvenim mrežama

Tvrdnje	ne		djelomično		da		bez odgovora		Ukupno	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Društvene mreže su mi pomogle u održavanju dobrog odnosa s partnerom.	42	38,2	46	41,8	21	19,1	1	0,9	110	100,0
Društvene mreže su mi stvarale probleme u odnosu s partnerom.	46	41,8	36	32,7	27	24,5	1	0,9	110	100,0
Društvene mreže sam smatrao/la "nužnim zlom" kako bih ostao/la u dobrim odnosima s partnerom.	76	69,1	24	21,8	8	7,3	2	1,8	110	100,0
Objavljivanje zajedničkih slika/statusa/videa na društvenim mrežama činilo me sigurnijim/om da je moj odnos s partnerom dobar.	71	64,5	27	24,5	11	10,0	1	0,9	110	100,0
Održavajući odnos s partnerom preko društvenih mreža me činilo anksioznim/om.	60	54,5	27	24,5	20	18,2	3	2,7	110	100,0
Društvene mreže su jako bitne u održavanju intimnih odnosa s partnerom.	89	80,9	15	13,6	5	4,5	1	0,9	110	100,0
Društvene mreže imaju više prednosti nego nedostataka u održavanju intimnih odnosa.	66	60,0	30	27,3	13	11,8	1	0,9	110	100,0
Društvene mreže izazivaju negativna emocionalna iskustva.	26	23,6	49	44,5	34	30,9	1	0,9	110	100,0

Podaci također pokazuju da je većina (69,1%) studenata/ica koristila društvene mreže za održavanje veza/odnosa na daljinu te nešto više od trećine (37,3%) smatra da su im upravo društvene mreže uvelike pomogle u održavanju ljubavnih odnosa s partnerom. No, i ovdje valja napomenuti kako nešto manje od četvrtine (23,6%) ispitanika nije dalo odgovor na postavljeno pitanje.

Nadalje, ispitate smo jesu li ispitanici ikada slali eksplicitne sadržaje (slike ili videa) svojim

partnerima preko društvenih mreža. Prema podacima, preko polovice (58,2%) ispitanih nikada se nije time bavilo, dok ih je 41,8% ipak to učinilo. Unatoč tome, velika većina (96,4%) studenata/ica izjavljuje kako njihovi eksplicitni sadržaji nisu „procurili“ na društvenim mrežama greškom njihovih partnera i time, na njihovu sreću, nisu postali viralni. Hipoteza H3 kojom se pretpostavilo da se iskustvo slanja eksplicitnih slika/videoa svojim partnerima razlikuje s obzirom na spol nije potvrđena budući da Hi-kvadrat testom nije pronađena statistički značajna razlika u ovim aktivnostima između ispitanih studenata i studentica ($\chi^2=0,766$; $df=1$; $p=0,382$).

Konačno, zanimala su nas njihova mišljenja o negativnom utjecaju društvenih mreža na ljubavne odnose. Ovdje smo dobile poprilično podijeljene stavove pri se čemu 43,6% ispitanika smatra da negativan utjecaj ipak postoji, čak 35,5% utjecaj društvenih mreža na ljubavne odnose ne može procijeniti, dok 20,9% ispitanih negativan utjecaj negira. Ipak, većina (70,9%) studenata/ica smatra da društvene mreže povećavaju nepovjerenje u partnerskim odnosima i smanjuju „licem u lice“ interakcije s partnerom (68,2%), dok ih 46,4% drži da društvene mreže izazivaju tjeskobu u intimnim odnosima.

ZAKLJUČAK

Korištenje društvenih mreža ne prestaje nužno kada osoba uđe u romantičnu vezu, kao nikomunikacija s drugim ljudima. Vjerojatno je da će osoba u vezi nastaviti koristiti društvene medije i aplikacije za upoznavanje što može, unatoč brojnim prednostima korištenja društvenih mreža, uzrokovati i poteškoće u odnosima, kao što su nevjera, nepovjerenja, ljubomora i ljutnja. U tom smislu, nekome tko ima problema u svojoj trenutnoj vezi ili nekome kome je dosadno i traži nešto novo, društveni mediji mogu pružiti mnoge opcije koje mogu imati štetne posljedice na njegov/njezinu trenutnu vezu. Naime, profili na društvenim mrežama, u odnosu na svakodnevne interakcije „licem u lice“ mogu stvoriti nedostižne standarde prikazujući i konstruirajući slike ljudi kao savršeno manipulirane profile s pažljivo odabranim prizorima iz života pojedinca (Yacoub, Spoeede, Cutting i Hawley, 2018). Iako je utjecaj medija na intimne veze i odnose utvrđen, još uvijek se ne može sa sigurnošću tvrditi o kolikom utjecaju je riječ i u kojim okolnostima se događa. Razlog tome je u cijelom nizu varijabli koje mogu utjecati na razvoj odnosa među partnerima kao što su osobnost, povjerenje, dužina veze, učestalost korištenja društvene mreže, socijalno okružje itd.

Rezultati istraživanja provedenog u svrhu ovoga rada su pokazali da su mladi poprilično aktivni na društvenim mrežama koje svakodnevno koriste i do pet sati, no ipak u nešto malo manjem opsegu kada je u pitanju upoznavanje partnera preko istih. Kada to rade, u tu svrhu najčešće koriste društvenu mrežu *Instagram*. Za njih društvene mreže nisu jako bitne u održavanju dobrih ljubavnih/intimnih odnosa s partnerom, no smatraju kako ponekad mogu djelomično pomoći u tome pogotovo ako je riječ o održavanju veza/odnosa na daljinu. U tom kontekstu ipak naglašavaju kako ih objavljivanje zajedničkih slika na društvenim mrežama nije činilo sigurnijima da je njihov odnos partnerom dobar. Također, svjesni su činjenice da takvi odnosi mogu izazvati i neka negativna emocionalna iskustva kao i tjeskobu budući da, prema njihovom mišljenju, povećavaju nepovjerenje u partnerskim odnosima i smanjuju „licem u lice“ interakcije s partnerom.

Konačno, potrebno je naglasiti da se ovo istraživanje, u kojem je sudjelovao relativno mali broj ispitanika, može smatrati pilot istraživanjem u području ispitivanja utjecaja društvenih mreža na ljubavne odnose mladih. S obzirom na to koliki utjecaj društvene mreže imaju na svakodnevni život ljudi i njihove načine komunikacije, posebice kada je riječ o mladoj generaciji, svakako su potrebna daljnja istraživanja na većem uzorku čija bi analiza dala potpuniji uvid u istraživanu problematiku.

LITERATURA

1. Chambers, D. (2013). *Social Media and Personal Relationships Online Intimacies and Networked Friendship*. Hampshire: Palgrave Macmillan Studies in Family and Intimate Life.
2. Cheng, S.; Ma, J.; Missari, S. (2014). The effects of Internet use on adolescents' first romantic and sexual. *International Sociology*, 29: 324. DOI: 10.1177/0268580914538084
3. Clayton, R.B.; Nagurney, A.; Smith, J. R. (2013). Cheating, Breakup, and Divorce: Is Facebook Use To Blame. *Cyberpsychology, Behaviour and Social Networking*, 16(10):717-720.
<https://www.cs.vu.nl/~eliens/serious/local/cyber/paper-facebook-breakup.pdf> Posjećeno: 21.6.2022.
4. Fox, J.; Warber, K. M. (2013). Social Networking Sites in Romantic Relationships: Attachment, Uncertainty, and Partner Surveillance on Facebook. *Cyberpsychology, Behaviour and Social Networking*, 10(10): 1-5.
<https://www.cs.vu.nl/~eliens/serious/local/cyber/romance.pdf> Posjećeno: 18.02.2020.
5. Galasso Bonanno, S. (2018) Social Media's Impact on Relationships. *Psych Central*.
<https://psychcentral.com/lib/social-medias-impact-on-relationships/> Posjećeno: 10.7.2022.
6. Grbavac, J.; Grbavac, V. (2014). Pojava društvenih mreža kao globalnog komunikacijskog fenomena. *Mediji, kultura i odnosi s javnostima*, 5(2): 206-219.
https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=188969 Posjećeno: 29.01.2020.
7. Hand, M.; Thomas, D.; Buboltz, W. C.; Deemer, E.D.; Buyanjargal, M. (2013). Facebook and Romantic Relationships: Intimacy and Couple Satisfaction Associated with Online Social Network Use. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 16(1): 8-12.
https://www.researchgate.net/publication/232717897_Facebook_and_Romantic_Relationships_Intimacy_and_Couple_Satisfaction_Associated_with_Online_Social_Network_Use Posjećeno: 19.01.2020.
8. Lee, E.; Choi, T. R.; Lee, T. D.; Sung, Y. (2019). Using Instagram While „In a Relationship“, The Roles of Narcissism and Self-Esteem. *Journal of Individual Differences*, 40 (2): 1-7.
https://www.researchgate.net/publication/330935973_Using_Instagram_While_In_a_Relationship_The_Roles_of_Narcissism_and_Self-Esteem Posjećeno: 15.02.2020.
9. Orosz, G.; Szekeres, Á.; Kiss, Z. G.; Farkas, P.; Roland-Lévy, C. (2015). Elevated romantic love and jealousy if relationship status is declared on Facebook. *Frontiers in Psychology*; 6: 214. DOI:10.3389/fpsyg.2015.00214
10. Seifert, T.; Miara, I. (2019). The Effect of Social Networks on Relationships Outside the Network. U: Gopalan, R. T. (ur.) *Intimacy and Developing Personal Relationships in the Virtual World*. IGI Global.
https://www.researchgate.net/publication/325778995_The_Effect_of_Social_Networks_on_Relationships_Outside_the_Network Posjećeno: 10.7.2022.
11. Utz, S.; Beukeboom C. J. (2011). The Role of Social Network Sites in Romantic Relationships: Effects on Jealousy and Relationship Happiness. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 16: 511-527.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1083-6101.2011.01552.x> Posjećeno: 18.08.2020.
12. Wilkerson, K. (2017). Social Networking Sites and Romantic Relationships: Effects on Development, Maintenance, and Dissolution of Relationships. *Inquiries Journal*, 9(3).
<http://www.inquiriesjournal.com/a?id=1576> Posjećeno: 18.7.2022.
13. Yacoub, C.; Spoede, J.; Cutting, R.; Hawley, D. (2018) The Impact of Social Media on Romantic Relationships. *Journal of Education and Social Development*, 2(2): 53-58. DOI: 10.5281/zenodo.1490763

**SOCIOLOGICAL RESEARCH OF YOUTH INTIMATE RELATIONSHIPS ON
SOCIAL NETWORKS**

***Abstract:** In recent years, social networks have become extremely popular among young people. At the same time, they have significantly influenced the patterns and intensity of communication and interaction. Their use at the same time has provided numerous advantages, but also has showed various disadvantages and negative consequences. Data so far show that young people increasingly use these media to maintain existing intimate relationships but also to meet new partners. Because of this, the aim of this paper was to examine the attitudes of young people about the influence of social networks on their romantic/intimate relationships. The paper presents the results of the research conducted during September 2021 using the online survey method on a convenient sample of 110 male and female students of the Faculty of Humanities and Social Sciences of the University of Split. The research examine how much time young people spend on social networks, which social networks they use most often and for what purpose, and to investigate the ways in which social networks influence finding a partner and maintaining existing love connections/relationships. The obtained results show that most of the respondents use Facebook and Instagram for three to five hours a day, and for the purpose of getting to know potential partners, the respondents most often use Instagram. Although approximately half of the respondents had the experience of meeting a partner through social networks, most of them do not actually prefer it. More than a third of the respondents, point that social networks did not help them maintain a good relationship with their partner. Also, the uploading of the pictures with partners on social networks did not make them more confident that their relationship with their partner was good. The respondents also think that social networks are not very important in maintaining intimate relationships with a partner, but they use them to maintain long-distance relationships. Furthermore, approximately half of the respondents have the experience of sending explicit content to their partner. Respondents also think that social networks increase mistrust in relationships and that they reduce "face-to-face" interactions.*

***Keywords:** social networks, intimate relationships, partners, students, sociological research*